

ZMIANA terminów przedawnienia roszczeń

Szanowni Państwo,

w związku z uchwaleniem przez Sejm RP zmian w Kodeksie cywilnym, które wejdą w życie 9 lipca 2018 r., skróceniu ulegną terminy przedawnienia niektórych roszczeń.

W związku z wprowadzonymi zmianami, które są istotne dla przedsiębiorców, jako że dotyczą dochodzenia przez nich, jak również od nich, roszczeń, przygotowałem dla Państwa krótką informację na temat najważniejszych zmian.

Jeżeli okaże się, że została pominięta jakakolwiek kwestia, co do której mają Państwo pytania lub wątpliwości, to serdecznie zachęcam do kontaktu z Kancelarią Adwokacką AGK.

adw. Aleksander Giehsmann
Kancelaria Adwokacka AGK

Skrócenie i wydłużenie terminów przedawnienia

Dotychczas obowiązywały dwa podstawowe terminy przedawnienia. Pierwszy, dziesięcioletni, co do zasady przewidziany dla roszczeń niezwiązanych z działalnością gospodarczą, oraz drugi, trzyletni dla roszczeń okresowych oraz związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Od 9 lipca 2018 r. termin dziesięcioletni zostanie skrócony do 6 lat. Z perspektywy przedsiębiorców jest to o tyle istotne, że konsumenci będą mogli dochodzić swoich roszczeń wyłącznie przez sześć lat, a nie dziesięć lat, jak dotychczas. Co więcej, w terminie lat sześciu, a nie dziesięciu, przedawniać się będą roszczenia objęte wyrokami sądowymi, nakazami zapłaty itp., o czym szerzej poniżej.

W zakresie roszczeń związanych z działalnością gospodarczą oraz roszczeń okresowych ustawodawca utrzymał trzyletni termin przedawnienia. Termin ten jednak faktycznie został wydłużony. Koniec terminu nie będzie już bowiem przypadał na dzień odpowiadający dniowi wymagalności roszczenia, ale będzie przypadał na ostatni dzień roku kalendarzowego. Tym samym, jeśli roszczenie stało się wymagalne np. 15 lipca 2018 r., to nie przedawni się 15 lipca 2021 r., ale 31 grudnia 2021 r.

Koniec terminu przedawnienia będzie przypadać na koniec roku kalendarzowego dla wszystkich roszczeń, za wyjątkiem roszczeń o terminie przedawnienia krótszym niż dwa lata.

Nieskuteczność dochodzenia przez wierzyciela od konsumenta roszczenia przedawnionego

Co do zasady, upływ terminu przedawnienia nie zamyka możliwości dochodzenia roszczenia przez wierzyciela. Jednakże dłużnik może w celu uchylenia się od wykonania świadczenia podnieść zarzut przedawnienia, co uniemożliwi dochodzenie roszczenia. Istotnym jest, że to dłużnik musi podnieść taki zarzut, żeby został on uwzględniony przez sąd. Sąd nie może uwzględnić przedawnienia z urzędu.

Od 9 lipca 2018 r. nastąpi w tym zakresie zmiana w wypadku dochodzenia roszczeń przeciwko konsumentom. W sporach przeciwko konsumentom Sąd będzie zmuszony oddalić powództwo, gdy stwierdzi, że roszczenie jest przedawnione, bez konieczności podniesienia w tym zakresie jakiegokolwiek zarzutu. Co ważne, od 9 lipca 2018 r. w każdym pozwie powód będzie musiał oznaczyć datę wymagalności roszczenia, więc w istocie wyraźnie wskazać sądowi, czy roszczenie nie jest jeszcze przedawnione.

Jedynie w sytuacji, gdy wystąpią tzw. względy słuszności będzie możliwe dochodzenie roszczeń przedawnionych od konsumenta. Nadmienić jednak należy, że nie istnieje w chwili obecnej definicja legalna „względów słuszności” i koniecznym będzie oczekiwanie na wykładnię tego pojęcia przez sądy.

Skrócenie terminu przedawnienia roszczeń stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem

Od 9 lipca 2018 r. z dziesięcioletniego na sześcioletni ulegnie skróceniu okres przedawnienia roszczeń, które zostały stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu, odpowiedniego organu administracji publicznej, sądu polubownego albo stwierdzonych przez strony ugodą zawartą przed odpowiednim organem.

Natomiast termin przedawnienia roszczeń okresowych (np. roszczeń z tytułu czynszu najmu) stwierdzonych w powyższy sposób nadal upłynie po trzech latach od chwili uprawomocnienia się takiego orzeczenia.

Kwestie intertemporalne

W związku ze skróceniem terminów przedawnienia pozostaje kwestia obliczania tych terminów dla roszczeń powstałych przed wejściem w życie nowelizacji.

Jeśli roszczenie powstało przed 9 lipca 2018 r. i tego dnia nie było przedawnione, to stosuje się nowe terminy przedawnienia. Jeżeli skrócenie terminu przedawnienia byłoby niekorzystne dla wierzyciela, ze względu na skrócenie terminu, który mu dotychczas przysługiwał, to sześcioletni termin przedawnienia rozpoczyna bieg 9 lipca 2018 r. Natomiast jeżeli termin przedawnienia roszczenia w dniu 9 lipca 2018 r. jest już krótszy niż sześć lat, to roszczenie ulegnie przedawnieniu w terminie dotychczasowym.

Dla przykładu:

- 1) roszczenie niezwiązane z działalnością gospodarczą powstałe 9 lipca 2016 r., na gruncie obecnej regulacji przedawniłoby się 9 lipca 2026 r.; natomiast po wejściu w życie nowelizacji przedawnienie nastąpi 31 grudnia 2024 r., ponieważ ustawa nakazuje zastosować sześcioletni termin liczony od 9 lipca 2018 r. i kończący się z upływem ostatniego dnia szóstego roku kalendarzowego
- 2) roszczenie niezwiązane z działalnością gospodarczą powstałe 15 grudnia 2008 r., dla obu regulacji przedawni się 31 grudnia 2018 r., w dniu 9 lipca 2018 r. termin przedawnienia jest bowiem krótszy niż sześć lat.